

ADVOKATFIRMAET GUTTORM JAKOBSEN AS
Kongsveien 91
1177 OSLO

Oslo, 21.03.2024

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/2951

Saksbehandler:
Jon Erik Aamdal Lundgaard

Svar på spørsmål om forurensningsforskriften § 41-4 - tilknytningsgebyr avløp - Holmestrand kommune

Miljødirektoratet viser til henvendelse til Klima- og miljødepartementet 23. juni 2023. Henvendelsen ble oversendt til Miljødirektoratet 6. oktober, og vi mottok spørsmål om status i saken 15. januar og 15. mars 2024.

I henvendelsen spørres det om Miljødirektoratet kan gjøre unntak fra plikten til å betale tilknytningsgebyr etter vass- og avløpsanleggslova §§ 3 og 4 med hjemmel i forurensningsforskriften § 41-4. Det vises til at Miljødirektoratet i vedtak av 9. desember 2019, etter søknad fra Sande kommune, fattet vedtak om unntak fra tilknytningsgebyret med hjemmel i forurensningsforskriften § 41-4. Du mener denne beslutningen er i strid med ordlyden i vass- og avløpsanleggslova 4 første ledd, og du ber Miljødirektoratet om å avklare om det kan gjøres unntak fra plikten til å betale tilknytningsgebyr med hjemmel i forurensningsforskriften § 41-4.

Miljødirektoratets vurdering

Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg (vass- og avløpsanleggslova) har regler om plikten til å betale vann- og avløpsgebyr til kommunen. Paragraf 3 angir når gebyrplikten inntreer. Vass- og avløpsanleggslova § 4 lyder:

§ 4 Ramma for kommunalt eigarskap til vass- og avløpsanlegg og hovudreglane for fastsetjing av vass- og avløpsgebyr

Gebyra skal vera eingongsgebyr for tilknytning og årlege gebyr

Departementet fastset i forskrift ramma for gebyra og hovudreglane om utrekning og innkrevjing. Likeeins kan departementet fastsetje andre føresegner til gjennomføring av lova.

Utgangspunktet etter loven er at gebyret *skal* være et engangsgebyr for tilknytning og årlige gebyr. Departementet er etter annet ledd gitt en vid forskriftsmyndighet til å fastsette nærmere *rammer* for gebyrene. Direktoratet mener det er forenlig med ordlyden i annet ledd å fastsette forskriftsbestemmelser som innebærer at det kan gjøres unntak fra plikten å betale tilknytningsgebyr.

Med hjemmel i vass- og avløpsanleggslova er det i forurensningsforskriften kap. 16 oppstilt overordnede rammer for kommunale vann- og avløpsgebyrer. Forurensningsforskriften § 16-3 fastsetter når det skal betales engangsgebyr for tilknytning. Forurensningsforskriften § 16-5 angir i

hvilke tilfeller det kan fastsettes lavere tilknytningsgebyr, og kommunene har et betydelig handlingsrom når det gjelder å fastsette tilknytningsgebyrets størrelse. Det er imidlertid ikke fastsatt en egen forskriftsbestemmelse i kap. 16 om unntak fra tilknytningsgebyret.

Forurensningsforskriften § 41-4 gir imidlertid Miljødirektoratet en generell adgang til å gjøre unntak fra forurensningsforskriften. Når rammene for gebyret står i forskriften, innebærer det etter Direktoratets syn at det også kan gjøres unntak med hjemmel i den generelle unntaksbestemmelsen. Forurensningsforskriften § 41-4 er ment som en sikkerhetsventil for å unngå eventuelle urimelige utfall av forskriftens bestemmelser, noe som var bakgrunnen for at Miljødirektoratet fattet vedtak om unntak fra tilknytningsgebyret etter søknad fra Sande kommune 9. desember 2019. I den saken hadde abonnentene, som var tilknyttet Sande Vannverk, allerede betalt et tilknytningsgebyr til det private vannverket, og etter Direktoratets og kommunens syn, ville det være urimelig at abonnentene skulle betale et nytt tilknytningsgebyr bare fordi kommunen overtok eierskapet til vannverket.

På bakgrunn av at rammene for gebyret er fastsatt i forurensningsforskriften, er det Miljødirektoratets syn at det kan gjøres unntak fra tilknytningsgebyret med hjemmel i forurensningsforskriften § 41-4.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Frantz Nielsen
seksjonsleder

Jon Erik Aamdal Lundgaard
seniorrådgiver

Kopi til:

HOLMESTRAND KOMMUNE

Postboks 312

3081

HOLMESTRAND